

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 18. Rogauerunt illum. Efficax est oratio sanctorum, quæ Deum ligat, vt in Elia patet: & eorum nobis opus est interceßione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

reueramus : enim verò sine Sanctorum orationibus , qui modo cum Deo in throno gloriæ resident beati , non facile laborat : quos patitur leuamen à Deo sumus obtenturi . Melior quoque titulo dicere possumus illud Absolutis in suæ confirmationem iniquitatis : Si non est aliqui constitutus à Rege in Palatio , quem interponat , nullum bonum recipiendum à Rege sperat . Ex quo patet , qualis nos deceat diligentia , qua Sanctorum nobis suffragia precesque conuocemus .

§. 8. Rogauerunt illum, Efficax est oratio sanctorum, quæ Deum ligat, ut in Elia patet: & eorum nobis opus est intercessione.

Videamus : Numquid efficax hæc eorum oratio? Efficacissima; iam enim hoc nobis prætulit David : *Voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet*. Fundat hoc in ea conditione , quam de Deo Propheta celebrat, quod talis homini futurus est, qualis homo Deo fuerit: *Cum Sancto Sanctus eris, &c.* Hoc præ cæteris Sancti conantur, diuinam scilicet implere per omnia voluntatem. Ex toto corde hanc proferunt orationem: *Fiat voluntas tua, sicut in celo, & in terra*: Hinc eorum Deus implet voluntatem: *Voluntatem timentium se faciet*. Probat hoc, imò huic alludit D. Iacobus: *Multum ualeat oratio iusti assidua*: quod exemplo confirmat intimi illius Deo familiaris Elia scilicet licet: *Elia homo erat similis nobis, passibilis, & oratione orans, &c.* Iustè hoc expendas: *Oratio iusti*. Quantum conijcio illud spectat Iſaie de Deo: *Erit iustitia cingulum lumborum eius, & fides cinctorium renum eius*. Septuaginta legunt, quorum versionem sequebantur Apostoli: *Erunt iusti cinctorium lumborum eius, & fides cingulum renum eius*, q. d. cingent illi Deo renes suos & cinctorium lumbos. Quæ precor, est hæc forma loquendi? Numquid Deo lumbi sunt? Numquid renes? Non sunt; at symbolica est locutio mysterisque profunda. Primò dicit: erunt iusti cingulum, quo ligabitur Deus; quia in rei veritate, nihil est, nisi loquendi modo, quòd ita Deum quasi liget, sicut orationes Sanctorum. Quis illum ligauit, quando populum punire uoluit apostatâ, qui maris adhuc arenis incedebat, quòd sic o pede transferat, non tam calcis pelagi puluerè excusserat, & in eum rebellis insurgent idola? Ligatur illum Moyſes orationis suæ

Hieron. Bap. de Lanuæ Tom. II.

cinctorio, & ut taliter se ligatum Deus fateba-Exod. c. tur, dum Moyſen sic deprecatur: *Dimitte me, ut 32. 10. irascatur furor meus contra eos, & deleam eos*. II. Concede mihi locum, dissolue vincula. Quid patet in hoc Domine, quis te detinet ligatum? Oratio Moyſe. Moyſis. Hæc ita Dominum ligat, ut non faciat, nisi quòd intendit Moyſes, & non nisi quando & eo modo quo Moyſes requirit.

Hoc indicat S. Scriptura illa loquendi phraſi; quòd Deus faceret iuxta uerbum Moyſi. Flagello ranarum Pharaon territus, ob grauem nimirum qua torquebatur, moleſtiam, Moyſi ſpondit, quòd si ranarum auferret plagam, cuncta faceret, quæ Dei nomine flagitabat. Confugit Moyſes ad Deum, & ranarum postulat ablationem: *Fecit Dominus* (inquit S. pag.) *iuxta uerbum Moyſi, & mortua sunt ranæ*. Exod. c. 8. Eodem modo Dominus ob indignam uiliſſimâ 23. plebis commotionem indignatus, quæ diffidens diuinam non credebat inſida potentiam, quæ ad terræ promiſſâ, poſſeſſionem, illam funditus perdere proponebat. Adest Moyſes, & oratione feruida à Deo ſupplicat cimini indulgentiam, Exaudit illum Dominus, atque: *Dimiſi iuxta Num. c. 14. uerbum tuum*. Feci eo planè modo, quo tu ſimplex uoluſti? Quis hoc capiat cælorum Domine? quis cui ſe tenetur conformare, num opera Moyſi tuis uerbis, aut opera tua uerbis Moyſi? Nonne propatulum eſt, Moyſen agere debere, quòd illi præcipit, & qua ratione, & modo hoc illi mandas peragendum? modo igitur, id quòd agis, uerbis conformis Moyſi? Hinc Dei colliges ceſtitudinem, quoque ſuos loco teneat amicos: quòd cum illi ſuæ conformiter agant uoluntati, uicem illis reddit illa faciendo, quæ ſuis ipſi ab eo poſtulant, diſponuntque ſuffragijs.

Aptiſſimè dixit ſponſa ſponſus ille cæleſtis: *Sicut uitta coccinea labia tua*. Cui ſeruit uitta coccinea ad cingendum & ligandum. q. d. quòd me cingit, meque ligat, amica mea. labiata uitta ſunt, orationes tuæ, petitiones tuæ itaque uitta: Sicut autem hominem ligatum ducis quocumque libuerit: ſic, ſponſa mea, eo me trahit, quo tuæ me dirigunt, & mittunt orationes. Porro quid in Deo ligat hæc uitta coccinea? lumbos, reſponderet & renes: *Cingulum lumborum eius, & cinctorium renum eius*. Sunt lumbi ſeu renes doctæ Philoſopho, ſubiectum loci ſque uoluptatum. q. d. Dei ligatam tenent uoluntatem: eo namque ducunt illam, quocumque uoluerint. Hoc Deus præfatis ad Moyſen uerſis indi-

Xxx

cauis

IV.
Eliæ de
aqua per-
penditur
historia.
Hom. de
Eliæ To. 1.

cauit: *Dimitte me ut irascatur furor meus &c.*
Non ait: *Dimitte me, ut gladium assumam aut
manus moueam: Sed dimitte me, ut irascatur fu-
ror meus:* quia nedum Deo constringit manus
oratio quibus in hominem animaduertat, sed
voluntatem, & viscera, ut nec in illis quidem
insurgat ira, nec velit, nisi quod illis est bene-
placitum. Et ne forte hæc omnia credideris esse
mentis imaginationes: exemplum addit Aposto-
lus Eliæ: Erat is sanctitate nulli inferior, Dei
amicus integerrimus, eius voluntati obsequen-
tissimus, quippe qui in nullo sic elucebat, atque
in adimplenda Dei perfectissimè voluntate.
Perpende igitur, quanti iusti huius valuerit oratio,
& qua ratione Dei ligauerit decretum, cun-
xentique voluntatem: *Eliæ homo erat similis no-
bis, passibilis, & oratione orauit ut non plueret su-
per terram &c.*

Ho de E-
liæ Tom. 1.

Omnia verba hæc expendit D. Chrysostr. coram
auditorio plenissimo, cui & ipse Rex Achab in-
tererat, vitia reprehendit, Deique grauissimè ac-
cusat iniurias: ut autem cognouit, quam modica
sequebatur ex verbis simpliciter dictis vitæ
morumque correctio: manum terribili admonet
comminationi. Iurat: *Vixit Dominus:* quæ inran-
di formulâ totum queat terrefacere mundum,
eosque percellere, qui maxime caueratam ha-
bent nefarij conscientiam: *Vixit Dominus Deus
Israel, in cuius conspectu. No si erit annis his ros &
pluuia nisi iuxta oris mei verba.* g. d. Noueritis
me hoc à Deo postulasse, ut non plueret, adeoq;
certum est, quod ne gutta quidem cœlitus de-
cidet, ut illud ausim confirmare iuramento. Quis
te de hoc Eliâ Sanctissime reddidit certiorum?
Hoc scilicet, quod ego hoc à Deo postularim,
quem ita ligatum habeo, ut certo non erim, quod
se non mouebit nisi: *Iuxta oris mei verba:* nec
volet aliud, quam ego vovero. Quomodo ergo
propter verbum tuum quia tu sic vis? quid mi-
noris est substantiæ, quam verbum de ore pro-
cedens hominis? quia tu sic Domino loqueris:
Domine, nolo pluuia decidat: ideoque Deus ne
hoc facere possit, forte detinetur? Numquid or-
bem gubernat Deus ad tuæ oris impetium? Cœ-
loque regit & elementa pro tua voluntate? su-
peraddo: si iura eo animo sacrificia consecras-
ses, ut illud obtineres, si multa coaceruasses iei-
unia, non paucas assumpisses corporis afflictio-
ne, si opera quædam præstitisses herôica, qui-
bus Deum (ut ita loquamur) tibi plurimum de-
iunxisses, quo tali beneficis annuaret ipse peti-
tioni: hoc videtur aliquo modo rationi conue-

3. Reg. 6.
17. 1.

niens: at vnico tantum tuo præcepto sic est, hæc
namque sufficit: *Oratione orauit:* Nihil egit præ-
terea, rogauit, & hoc sufficit: *Ut non plueret super
terram, & non pluit annis tribus & mensibus sex:*
Eius namque labia, fuerunt vitæ coccinea, qua
Deum cinxit, eius beneplacitum, ac voluntatem em-
ligauit, ita ut in illo negotio nihil Deus aliud
posset, nisi secundum Eliæ oris impetium, ani-
mi que propositum. Fuit Eliæ lingua, claus, que
claudebat & aperiebat, modò claudebat & ecce
terre sterilitas labitur anni tres, & mensis sex,
nec gutta decidit aquæ.

Perpendit D. Chrysostr. qualiter populus
ob aquæ penuriam grauius afflicto: ad Deum
recurrebat: *Domine aqua, aqua Domine: cui Do-
minus: ligatus sum: cinxit me vitæ coccinea
labiorum Eliæ donec ipse voluerit, non est quod
ego velim. Annus præteruolat, exarscunt camp-
i populus affligitur. Aqua Domine. Hanc ego
nolim, dicit Dominus: quia nec ipse vult Eliæ.
Biennium elabitur, tantaque recessitas oritur,
ut omnes tolerant supplices ad sidera & voces
& palmas: nec se mouet Deus. Domine, quid
hoc rei? Elias non vult. Elias an non nostri mi-
seretis? perpende, perierunt armenta & greges,
montes, populus: *Vixit Dominus* inquit Elias;
non pluet Dominus super terram, donec ego
voluerim, at ego nondum volo. Notat D. Chry-
sostr. cum ipsa S. Scriptura, quod Do-
minus populo compateretur, eius lachrimosis
gemitibus commotus, & ad præstandam ei mi-
sericordiam propenderet, aquam daturus, eoque
animo locutus fuerit Eliæ, Elias, ecce populus iste
meus, illi filij mei siti deficiunt: demus illis plu-
uiam. *Vixit Dominus: non erit pluuia, nisi iuxta or-
is mei verba.* Per salutem tuam, Domine, pluuia
non concedes, donec ego interuenero, illam vel-
lim, illamque postulauero. Triennium transit steri-
litas, defecerunt fontes, exarserunt torrentes
& flumina, greges emortuunt, equi languescunt,
& iumenta pereunt, populus præ siti inter-
motuos computabatur. O quibus cœlum clamoribus
pulsabant, quibus Dei pectus orationibus
vicerabat: Domine, aqua: cœlorum Domine, quæ
co habimur, en morimur te videute misericordia
Dominus Eliæ loquitur: Elias, vide populi ex-
tremas angustias: dimitte me, & pluam super
terram. Nequaquam Domine, per animam meam
Triennium & semelste præterfluunt. Modò
placet, inquit Elias: modò bene: Domine: iam
mihi videntur in se reuersi poenitentes, iam volo
des pluuiam & imbre irriges terram secundum
re. Dicto citius, quasi qui clauem retorquet,
aqua.*

agualque clausas aperiret vt exsiliant & descē-
dant, Deus caelos nubesque disponit, & aperun-
tur cataractæ, tantaque descen-
dit pluuia, quanta frugibus terræ necessaria quærebatur.

Hocne fabula est, aut poetarum fictio? Sa-
cra est Scriptura, respondet D. Chryso-
stomus: quis tibi persuadeat Domine caelorum, vt te ligari ho-
minis mortalis & passibilis verbo patiaris? Elia
tibi manus constringat, vt ne ad passum quidem
moueas voluntatem nisi quemadmodum
fueris ligatus, quando & quatenus vitta, seu
vinculum, quo ligatur, ei locum & licentiam
concedit: fateor, idque quia iustus est Elias, &
meam ad amissum implet voluntatem, licet eius
enim appetitus a voluptate, dia-
bolus, mundus, caro prouocent ad oppositum, firmus, constan-
tisque obnititur, & qua mihi sunt beneplacita
sedulo persequitur: licet etiam omnes sui pectoris
affectus eum instigent, vt à recta voluntatis
meae sententia aberret, illum tamen voluntas mea
sic ligat, vt nihil agat, nisi iuxta oris mei ver-
ba. Correspondet, vicemque illi rependo, ait Do-
minus, & sic illi me conformo, sicut ille se mi-
hi quocirca me eius ligatum sentio voluntate,
vt aliud non velim, quam ille voluerit: *Volunta-
tem mentium se facit.* Admirandum orationis
iusti virtutem. Hæc omnia D. Chryso-
stomus persequitur.

Atamen hic duo consideres. Primum: quod
ipse D. Chryso-
stomus in-
consideratum non præte-
rit: iustum illum, hominem fuisse mortalem, si-
milem nobis passibilem id est, susceptum passio-
nibus, fraudibus, molestiis, cholera, commo-
ni maloque huiusmodi, qui nos laboramus: *E-
lias homo erat similes nobis, passibilis.* Secun-
dum: illud quod oratur, absolute diuino bene-
placito aique inclinationi erat contrarium, vt
hominum more loquantur, nihil etenim ita
Deo beneplacitum, quam nobis benefacere, & qua
petimus elargiri. Quocirca quando hæc agit, di-
citur in S. litteris summo hoc agere gaudere: *La-
tabitur Dominus benefaciens vobis:* quando verò
nos castigat, aut flagellat peccatores, hoc inui-
tus agit mordensque dente (a) & rugosa fronte
velut coactus, ingemiscens: *Heu vindictam de ini-
micis meis.* Sic eum audit Isaias olim ingemif-
centem, dum suos plectere cogitur iniustos.

Vnde videtur, quod Elias orare non potue-
rit quidemquam Dei beneplacito magis opposi-
tum, quam vt non plueret, suamque cohiberet,
vel inuente misericordiam. Impetratum tu de-
precare flumini, vt aquas coëctat, non vides,
quod scaturit: omnis etenim eius hæc est in-

inclinatio, vt eas vberissimis effundat gurgitibus?
A matre postula, cui præ nimia lactis abundan-
tia vbera diffringuntur, vteri sui filio, lac non
præbeat, quem a dicit plorantem, videtque fame
peruentem.

Hanc igitur (monet D. Iacobus) perpende ra-
tionem: Si tantum iustus possit gratia vt Dei
constringat beneplacitum, & quasi coactum
contineat, vt illud, non agat, quod iam libenter
ageret: Si iustus tam potens sit, vt Deum ipsum
detineat, agatque, vt pissima sua concludat
viscera, & quasi contra naturam suspendat,
ne prorumpant flumina misericordiarum: quid
obtinere iustus, dum ea postulat, quæ tam hila-
ri Deus concedit animo, sua scilicet nonis dona-
VI.
beneficiorum? Si tantum cuiusdam familiaris va-
Similitu-
leret apud Regem auctoritas, vt eum suis pre-
de.
cibus cohiberet ne ciuitati, vel personæ alicui
conferret privilegium, cum ipse magno per se ad
hoc propenderet, desideraret, nihilque illi foret
acceptius, quanti valeret eius auctoritas, vt illud
ipsum facere permitteret, si pro hoc suppliciter in-
VII:
tercedat? Si tantus homo quispiam polleret vi-
Similitu-
ribus, vt maximam turrim in hanc partem in-
do.
clinatam, velut rationem in alteram remitteret:
quanto facilius posset iustum fulsus, in illam
protudere partem, ad quam decidua propende-
bat? Diuina turris misericordiarum, in eam partem
declinat, at qua faceret misericordiam, aquas sci-
licet pluuiæ terræ largiretur, & iam incli-
natam, potens est Elia vana oratio, illam in al-
liam partem remittere, in qua illum toto illo
desinet tempore, quo eius extenditur oratio,
trienio scilicet & semestri. Quam igitur efficax
erit vt in illam moueat partem, ad quam magis
propendet inclinata. Proh quam efficaces sunt
Sanctorum orationes!

§. 19. *Præclarum idem probatur exemplum Abra-
ham & Lot, quæ hanc ob causam particu-
lariter à Spiritu S. referuntur.*

Magnam est hoc de Elia, fateor exem-
plum, at non minus id quod de Abra-
ham & Lot circumfertur, quod parti-
cularibus exaratum circumstantijs nobis S. des-
cribit eloquium, dum suppliciter narrat historiam,
qua luxuriosas illas Sodomorum diuinâ puni-
uit iustitiâ ciuitates. Accedunt Abraham tabernacu-
culum tres Angeli formâ peregrini, quos vt tales
arbitratus benignè recipit, excipit lautè, & hi ta-
dem

Hand ad
V.
Duo sunt
de con-
fessio.
Dicitur
in 3.
ad re-
pita
decon-
fessio.
Vnde

VI.
VII:
Similitu-
do.

33
33
33
33
42-50
33
33
33
33
33
dem